

чети. Мамарчевъ мислѣлъ, че е настѣпилъ вече желаніята день за освобождението на България и искалъ да използва руската окупация, за да вдигне въстание. Съ 500 доброволци отишълъ въ Котелъ, гдето искалъ да вдигне народа на орѣжие, да отиде въ окупирания отъ руситѣ градъ Търново и върху развалинитѣ на стара България да издигне знамето на свободата.

Българитѣ го посрещнали като освободителъ и били готови да го последватъ. Но изведнажъ налетѣли 200 казаци, арестували Мамарчева въ Сливенъ и го откарали въ главната квартира. Не много преди това презъ Котелъ и Сливенъ миналъ и единъ англичанинъ, който подтиквалъ българитѣ къмъ въстание, като имъ обещавалъ английска помощъ; свободна България, споредъ него, трѣбвало да се изправи като стена между Русия и Турция. Казацитѣ го преследвали, но той избѣгалъ нѣгде около Търново. Жителитѣ на Сливенъ и Котелъ, наскърбени отъ това, че имъ пропадналъ плана, изпратили при Дибича депутация съ писмена молба, въ която се описвали страданията на едноплеменния и единавѣрния на руситѣ български народъ и молѣли Мамарчевъ да бжде освободенъ и да имъ се позволи сами съ собствени сили да поведатъ борба съ турцитѣ за свобода⁷.

Между това на 2 (14) септемврий 1829 год. билъ сключенъ Одринскіяты миръ, защото трѣбвало да се побърза съ прекратяване на войната, за да не се даде възможность на турцитѣ отново да събератъ силитѣ си. Дибичъ въ Одринъ разполагалъ едва съ 20,000 души, въ Пловдивъ пристигналъ вече шкодренскіяты паша съ голѣма арнаутска войска; въ руската армия се показали наченки на опасни болести. Дибичъ дружески приелъ българската депутация, обаче, изказалъ съжаление, че нищо не може да направи за нея и ги подканилъ да мируватъ. Въ мирния договоръ, казалъ той, се говори за сърби и ромъни; по-късно ще дойде редъ и за българитѣ. Заедно съ това посочилъ имъ и издействуваната съ § 13 отъ мирния договоръ амнистія, която позволявала на турски поданици въ продължение на 18 месеци да се преселятъ въ Русия, като продадатъ земята си. Въ Сливенъ било учредено и руско консулство; обаче, консултътъ Ващенко дотолкова малко симпатии спечелилъ, че поради оплакванията на сливенци билъ премѣстенъ въ Бѣлградъ (до 1838 г.), гдето успѣлъ да си спечели голѣмо влияние предъ Милошъ, а консулството въ Сливенъ било закрыто.

Руската армия вече се готвѣла да напусне страната. Отчаяние обзело населението по балканскитѣ области. Подъ рѣководството на генералъ Ротъ почнало се второ преселение въ Бесарабия. Тогава се преселили 3900 семейства, а споредъ други до 25,000 души. Въ 1850 г. въ 83 разни мѣста на Бесарабия българитѣ броили до 70,000. Шуменъ, Сливенъ и Провадия се лишили почти отъ половината на населението си. Много българи отъ крайдунавскитѣ и балканскитѣ страни отивали сжщо въ Влашко и Молдова и се заселвали въ Браила, Галацъ, Букурещъ, Крайова (отъ Видинъ и Тетевенъ), въ Плоещъ (отъ Сливенъ) и др. градове. На северъ отъ Зимничъ възникналъ новъ български градъ Алаксандрия, населенъ предимно съ бѣжанци отъ Свищовъ⁸.

Голѣмъ билъ броятъ и на хайдутитѣ, които се присѣединили къмъ руситѣ въ тази война противъ турцитѣ⁹. Отъ времето на кърджалиитѣ и на сръбската революция хайдутскитѣ чети изобщо се размножили. Въ началото на сегашния вѣкъ сж живѣли войводитѣ *Алтънъ Стоянъ* отъ Котелъ, *Кара Танасъ* отъ Жеравна, който съ десетина формено облѣчени другари десетъ години проживѣлъ въ Балкана, и *Златъо Кокарчоолу* отъ Сливенъ, силенъ борець (пехливанъ) съ черни коси и голѣми мустаци, падналъ въ единъ